

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра міжнародного права

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Law of international organizations /

Право міжнародних організацій»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Law of international organizations / Право міжнародних організацій» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 20 с.

Розробник:

Аббакумова Дарина В'ячеславівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 10 від 31 травня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри міжнародного права
(протокол № 11 від 27 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Стешенко Володимир Миколайович,
кандидат юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	11
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	13
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	14
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Law of international organizations / Право міжнародних організацій» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021–2022	Рік підготовки: 2021–2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120		1–2	1–2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.	Рівень освіти – другий (магістерський)		

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку утворення та діяльності міжнародних організацій, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту права міжнародних організацій, вироблення основних умінь і навичок застосування актів міжнародних організацій, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про право міжнародних організацій, його змістовне наповнення;
- опанування базовими категоріями права міжнародних організацій;
- визначення актуальних проблем права міжнародних організацій та напрямів сучасних наукових досліджень цієї галузі міжнародного права;
- аналіз і дослідження прикладних проблем порядку прийняття актів органами міжнародних організацій;
- наведення характеристики видів міжнародних організацій, аналіз їх структури, визначення правової природи актів міжнародних міжурядових організацій, окреслення повноважень їх органів;
- розвиток навичок і умінь застосування актів міжнародних організацій у практичній діяльності.

Пререквізити: «Міжнародне право», «Право Європейського Союзу».

Кореквізити: «International law of treaties / Право міжнародних договорів», «Universal and regional systems of human rights protection / Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «International criminal law / Міжнародне кримінальне право», «Diplomatic and consular law / Дипломатичне і консульське право».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Аналізувати природу та зміст правосуб'єктності міжнародних організацій.
РН 2.	Дискутувати зі складних правових проблем застосування актів міжнародних організацій в національній правовій системі.
РН-3.	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо відповідності держав критеріям членства у міжнародних організаціях.
РН-4	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз повноважень різних міжнародних організацій.
РН-5	Інтегрувати знання про сутність актів <i>Ultra Vires</i> , їх призначення в праві міжнародних організацій.
РН-6	Демонструвати розуміння змісту прецедентної практики Міжнародного Суду ООН та інших міжнародних судових органів, особливостей їх впливу на розвиток права міжнародних організацій.

РН-7	Аналізувати діяльність та повноваження міжнародних організацій універсального та регіонального характеру.
РН-8	Демонструвати навички підготовки проєктів актів міжнародних організацій, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх прийняття.
РН-9	Характеризувати організаційну структуру ООН, включно з її спеціалізованими установами.
РН-10	Демонструвати знання та розуміння проблеми реформування ООН.
РН-11	Аналізувати діяльність міжнародних організацій у сфері підтримки миру та безпеки: ОБСЄ, НАТО.
РН-12	Характеризувати діяльність міжнародних організацій економічного характеру: Світовий банк, МВФ, СОТ.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.
- ЗК10. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.
- ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

- СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи

Європейського Союзу на правову систему України.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти

опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН1.2. Демонструвати знання й розуміння проблематики глобалізації в контексті розвитку сучасних правових систем.

ПРН1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення про право міжнародних організацій.

Історія виникнення міжнародних організацій. Міжнародні конференції та постійні міжнародні органи. Центральна комісія навігації Рейном 1815 р. Всесвітній телеграфний союз 1865 р. Всесвітній поштовий союз 1874 р. Міжнародна організація праці 1919 р. Створення та діяльність Ліги Націй 1919 р. Загальна характеристика міжнародних організацій універсального та регіонального характеру, які виникли після Другої світової війни. Становлення права міжнародних організацій. Джерела права міжнародних організацій. Роль міжнародних організацій в розвитку міжнародного права та його кодифікації.

Поняття та види міжнародних організацій. Визначення поняття міжнародної міжурядової організації. Основні ознаки міжнародної

міжурядової організації. Порядок утворення міжнародних міжурядових організацій. Класифікація міжнародних організацій. Членство в міжнародних міжурядових організаціях. Права та обов'язки членів міжнародних міжурядових організацій. Види членства. Членство в ООН. Прецедентна практика Міжнародного Суду ООН щодо прийняття держав в члени ООН. Спостерігачі при міжнародних міжурядових організаціях.

Правова природа міжнародних міжурядових організацій. Поняття та критерії міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій. Роль Міжнародного Суду ООН у визнанні та визначенні міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій. Функції та компетенція міжнародних міжурядових організацій. Особливості «іманентної» та «передбачуваної» (дорозумілої) компетенції міжнародної організації. Прецедентна практика міжнародних судових установ щодо «передбачуваної» (дорозумілої) компетенції міжнародної організації. Акти *Ultra Vires* в праві міжнародних організацій.

Внутрішньоорганізаційна структура міжнародних організацій. Акти міжнародних організацій. Основа формування органів міжнародних міжурядових організацій. Види органів міжнародних міжурядових організацій, їх правовий статус та функції. Процес ухвалення рішень в межах міжнародних міжурядових організацій. Системи голосування в міжнародних міжурядових організаціях. Акти міжнародних міжурядових організацій.

Відповідальність міжнародних організацій. Формування та розвиток інституту міжнародної відповідальності міжнародних міжурядових організацій. Правовий аналіз Статей про відповідальність міжнародних міжурядових організацій 2011 р. Форми відшкодування шкоди. Обставини, що виключають протиправність діяння. Прецедентна практика з питань міжнародної відповідальності міжнародних міжурядових організацій.

Дипломатичне право міжнародних організацій. Поняття, особливості та джерела дипломатичного права міжнародних організацій. Активне та пасивне право посольства. Постійні представництва держав при міжнародних

міжурядових організаціях. Спостерігачі при міжнародних міжурядових організаціях. Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх персоналу.

Модуль 2. Характеристика окремих видів міжнародних організацій.

Міжнародні міжурядові організації універсального та регіонального характеру. Організація Об'єднаних Націй (ООН). Історія створення ООН. Цілі і принципи ООН. Система органів ООН. Генеральна Асамблея. Рада Безпеки. Економічна і Соціальна Рада. Міжнародний Суд. Секретаріат ООН. Рада з опіки. Проблема реформування ООН. Юридична сила резолюцій Ради Безпеки та Генеральної Асамблеї ООН. Міжнародні міжурядові організації регіонального характеру: Рада Європи, Європейський Союз, Організація американських держав, Ліга арабських держав, Африканський союз.

Спеціалізовані установи ООН. Поняття та загальна характеристика спеціалізованих установ ООН. Правовий зв'язок спеціалізованих установ з ООН. Спеціалізовані установи ООН, що забезпечують міжнародне співробітництво у соціальній, культурній та гуманітарній сферах: Міжнародна організація праці (МОП), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).

Міжнародні міжурядові організації економічного характеру. Загальна характеристика міжнародних міжурядових організацій економічного характеру. Світова організація торгівлі (СОТ): історія створення, функції, організаційна структура. Членство України в СОТ. Система вирішення спорів в СОТ. Світовий банк: історія створення, цілі, структура та повноваження. Група Світового банку. Міжнародний валютний фонд (МВФ): історія створення, цілі, структура та повноваження.

Міжнародні міжурядові організації у сфері підтримки миру та безпеки. Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Історія створення та розвитку НАТО. Загальна характеристика органів НАТО. Цілі та функції НАТО. Відносини між Україною та НАТО. Партнерство заради миру.

Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ): цілі та принципи діяльності. Внутрішньоорганізаційна структура та повноваження ОБСЄ.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення про право міжнародних організацій				
		Тема 1. Історія виникнення міжнародних організацій	12	2	2	8
		Тема 2. Поняття та види міжнародних організацій	12	2	2	8
		Тема 3. Правова природа міжнародних міжурядових організацій	12	2	2	8
		Тема 4. Внутрішньоорганізаційна структура міжнародних організацій. Акти міжнародних організацій.	12	2	2	8
		Тема 5. Відповідальність міжнародних організацій.	12	2	2	8
		Тема 6. Дипломатичне право міжнародних організацій	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	72	12	12	48
		Модуль 2 Характеристика окремих видів міжнародних організацій.				
		Тема 1. Міжнародні міжурядові організації універсального та регіонального характеру. Організація Об'єднаних Націй (ООН).	12	2	2	8
		Тема 2. Спеціалізовані	12	2	2	8

		установи ООН.				
		Тема 3. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	12	2	2	8
		Тема 4. Міжнародні міжурядові організації у сфері підтримки миру та безпеки.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення про право міжнародних організацій				
		Тема 1. Історія виникнення міжнародних організацій	15	2	2	11
		Тема 2. Поняття та види міжнародних організацій	11	-	-	11
		Тема 3. Правова природа міжнародних міжурядових організацій	15	2	2	11
		Тема 4. Внутрішньоорганізаційна структура міжнародних організацій. Акти міжнародних організацій.	11	-	-	11
		Тема 5. Відповідальність міжнародних організацій.	11	-	-	11
		Тема 6. Дипломатичне право міжнародних організацій	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	74	4	4	66
		Модуль 2 Характеристика окремих видів				

	міжнародних організацій.				
	Тема 1. Міжнародні міжурядові організації універсального та регіонального характеру. Організація Об'єднаних Націй (ООН).	13	2	-	11
	Тема 2. Спеціалізовані установи ООН.	11	-	-	11
	Тема 3. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	11	-	-	11
	Тема 4. Міжнародні міжурядові організації у сфері підтримки миру та безпеки.	11	-	-	11
	<i>Разом</i>	46	2	-	44
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Law of international organizations / Право міжнародних організацій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 30	max 10	max 30	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки.

		При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі..
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.

		3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на запитання.
Не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
2. Північноатлантичний договір від 04.04.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text
3. Статут Ради Європи від 05.05.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text
4. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text
5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.03.1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
6. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14.03.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#top
7. Конвенція про привілеї та імунітети Об'єднаних Націй від 13.02.1946 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text
8. Статті про відповідальність міжнародних організацій 2011 р. URL: https://www.un.org/en/ga/sixth/69/int_organizations.shtml
9. Відшкодування збитків на службі ООН: Консультативний висновок Міжнародного Суду ООН від 11.03.1949 р. URL: <https://www.icj-cij.org/files/case-related/4/004-19490411-ADV-01-00-EN.pdf>

Основна література

1. Аббакумова Д. В. Комітет Міністрів Ради Європи: міжнародно-правова природа та повноваження: монографія. Харків: Право, 2016. 256 с.
2. Кулеба Д. І. Участь України в міжнародних організаціях. Правова теорія і практика. Київ: Проміні, 2007. 304 с.

3. Abbakumova D. The role of the World Bank and the IMF in the international financial system and the human rights sphere. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. No. 4. P. 25–34. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/700/pdf>
4. Amerasinghe C.F. Principles of the Institutional Law of International Organizations. 2nd revised edition. Cambridge University Press, 2005.
5. Coicaud J-M., Heiskanen V. The legitimacy of international organizations. Tokyo, New York: United Nations University Press, 2001. 578 p.
6. Iriye A. Global community: the role of international organizations in the making of the contemporary world. University of California Press, 2002. 246 p.
7. Klabbers J. An Introduction to International Institutional Law. 2nd Edition. Cambridge University Press, 2009. 390 p.
8. Seyersted F. Common law of international organizations. Leiden, Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2008. 604 p.
9. Shaw M.N. International Law. Sixth edition. Cambridge University Press, New York, 2008. 1542 p.
10. Schermers H.G., Blokker N.M. International Institutional Law. Unity within Diversity. 5 th ed. Leiden, Boston: Martinus Nijhoff Publishers. 2011, 1273 p.
11. Stumer A. Liability of Member States for Acts of International Organizations: Reconsidering the Policy Objections. *Harvard International Law Journal*. Summer 2007. Vol. 48. No. 2. P. 553–580.
12. Wellens K. Remedies against International Organizations. Cambridge, 2002. 295 p.

Додаткова література

1. Аббакумова Д. В. Особливості здійснення моніторингу головними органами Ради Європи. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С. 78–95.
2. Аббакумова Д.В. Процедурні аспекти функціонування Комітету Міністрів Ради Європи. *Журнал східноєвропейського права*. 2018. № 57. С. 25–33.

3. Аббакумова Д.В. Членство в Раді Європи та захист прав людини. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 439–445.
4. Андрейченко С.С. Особливості кодифікаційного розвитку норм про міжнародно-правову відповідальність міжнародних організацій. *Право України*. 2017. № 7. С. 156–162.
5. Баймуратов М. А. Организация Объединённых Наций в условиях глобализации: вопросы модернизации и повышения эффективности деятельности: моногр. / М. А. Баймуратов, В. Б. Мелинишин, Ю. В. Волошин; под ред. М. А. Баймуратова. Москва: Транслит, 2008. 272 с.
6. Білоцький С.Д. Миротворчі операції НАТО в Південно-Східній Європі: міжнародно-правовий аспект. Київ: Видавничий дім «Промінь», 2010. 270 с.
7. Бошицький Ю.Л. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: навч. посіб. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. Київ: Ліра-К, 2015. 268 с.
8. Міжнародне право: навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2005. С. 170–185.
9. Право международных организаций: учебник и практикум / под ред. Абашидзе А. Х. Москва: Издательство Юрайт, 2016. 515 с.
10. Савчук К.О. Особливості правового регулювання членства в Організації Північноатлантичного договору. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 258–265.
11. Тарасов О. В. Суб'єкт міжнародного права: проблеми сучасної теорії. Харків: Право, 2014. 512 с.
12. Флоренц Бенуа-Ромер, Гайнріх Клебес. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору / пер з англ. Київ: К.І.С., 2007. 232 с.
13. Шибаева Е.А. Право международных организаций: Вопросы теории. Москва: Международные отношения, 1986. 160 с.

14. Шибаета Е.А., Поточный М. Правовые вопросы структуры и деятельности международных организаций: учеб. пособие. 2-е изд. Москва: Изд-во МГУ, 1988. 192 с.

15. Яковенко Н.Л. Міжнародні організації у сфері безпеки. НАТО, ОБСЄ: навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2020. 367 с.

Інтернет-ресурси

Сайт ООН – <https://www.un.org>

Представництво ООН в Україні – <http://www.un.org.ua/ua/>

Сайт Ради Європи – <https://www.coe.int>

Офіс Ради Європи в Україні – <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>

Сайт ОБСЄ – <https://www.osce.org>

Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні –

<https://www.osce.org/uk/special-monitoring-mission-to-ukraine>

Координатор проєктів ОБСЄ в Україні – <https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine>

Сайт НАТО – <https://www.nato.int>

Представництво НАТО в Україні –

<https://www.nato.int/cps/uk/natohq/172885.htm>

Сайт ЄС – <https://eeas.europa.eu>

Представництво ЄС в Україні – https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри міжнародного права. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=217:kafedra-mizhnarodnoho-prava&Itemid=151